

СУ „Васил Воденичарски“

3357 с. Хайредин, обл. Враца, ул. „Георги Димитров“ 112, тел. 091662242, 091662285
e-mail: su_hairedin@abv.bg

ПРАВИЛНИК

за дейността на Средно училище “Васил Воденичарски”,

с.Хайредин, обл. Враца

за учебната 2016 / 2017 година

приет от ПС на 01.09.2016 г.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл. 1. С този правилник се уреждат онези положения от устройството, дейността и вътрешния ред на Средно училище “Васил Воденичарски”, които не са регламентирани с повелителни разпоредби на нормативните актове от по-висок ранг или пък имат нужда от специфично третиране.

Чл. 2. Този правилник определя правилата за училищен живот и труд за всички членове на училищната общност. Той е средство за гражданско образование и поощрява поемането на отговорност.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за директора, учителите, учениците и служителите в Средно училище “Васил Воденичарски” – с. Хайредин, както и за всички лица, намиращи се на неговата територия.

Чл.4. Средно училище “Васил Воденичарски” е:

1. Средно неспециализирано училище;

1.1. Средищно училище;

2. със седалище – с. Хайредин – 3357, ул. “Георги Димитров” № 112;

3. със следните профилирани паралелки: „Готвач, сервитьор-барман” с прием след VIII клас след завършено основно образование.

4. Училището издава следните официални документи: удостоверение за завършен клас, свидетелство за завършено основно образование, диплома за завършено средно образование, удостоверение за завършен гимназиален етап, свидетелство за професионална квалификация, удостоверение за професионално обучение.

5.БУЛСТАТ - 000183174

Чл. 5. /1/. Правилникът се разяснява в първите две седмици на учебната година пред всички ученици от класните ръководители.

/2/. Подписът на ученика и на неговия родител или настойник в протокол за проведена родителска среща, удостоверява познаването му и задължението за спазването му.

/3/ Обучението и възпитанието на децата и учениците в училището се провежда на книжовен български език.

ГЛАВА ВТОРА

Устройство и дейност

Чл. 5. (1) В Средно училище “Васил Воденичарски”, с. Хайредин обучението се провежда в три степени на образование – начален, прогимназиален и гимназиален етап и осигурява:

1. овладяване на общите основи и закономерности на човешкото познание, изграждане на свободна, морална и инициативна личност, която като български гражданин уважава законите, правата на другите, техния език, религия и култура.
2. усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, добродетели и култура;
3. развитие на индивидуалността и стимулиране на творческите заложби;
4. духовно, физическо и социално развитие и здравословен начин на живот;
5. завършване на определените в Закона за училищното и предучилищното образование степени на образование.

(2) Основното образование се осъществява на два етапа – начален и прогимназиален.

(3) В гимназиалната степен обучението е профилирано.

Чл. 6. В 1-ви клас постъпват деца от 7 години, навършени в съответната календарна година. Децата постъпват в 1. клас по молба на родителите си. Деца, навършили 6 години, могат да постъпят в I клас по преценка на родителите или настойниците им, ако физическото и умственото им развитие позволява това.

Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас при желание на родителите, както и от V до VIII клас при желание на родителите и съобразно възможностите на училището.

6./1/. В училището се обучават интегрирано ученици със СОП..

Чл. 7. В IX клас се приемат ученици по утвърден план прием – през учебната 2016/2017 година. Утвърденият прием за 9 клас е по професия „Готвач” и ”Сервитьор-барман“.

Чл. 8. Училището се избира от родителите на учениците.

Чл. 9. Учениците от I до IV клас могат да се преместват в Средно училище “Васил Воденичарски” през време на цялата учебна година при наличие на свободни места. Изключения са допустими за ученици, идващи от друго населено място, които живеят в района на училището. Преместването се извършва с удостоверение за преместване, издадено от директора на училището, в което ученикът се е обучавал.

Чл. 10. Учениците от V до VIII клас могат да се преместят в Средно училище “Васил Воденичарски” през време на цялата учебна година, но не по-късно от 30 учебни дни преди приключване на всеки учебен срок. Преместване на ученик при 30 и по-малко дни преди края на срока е допустимо само при условие, че идва от друго населено място и има достатъчно текущи оценки, за да бъде приключен учебният му срок.

Чл. 11. Учениците от горен курс могат да се преместват в паралелка на същото или в друго училище при наличие на свободни места в приемащото училище.

Чл. 12. Ако кандидатите за свободните места са повече от обявените места, в паралелката се записват учениците, успешно положили приравнителни изпити.

Чл. 13. Завършването на гимназиален клас се удостоверява с ученическа книжка

ГЛАВА ТРЕТА

Организация на училищното обучение

Раздел I

Организационни форми

Чл. 14. Формите на обучение в училището са дневна и самостоятелна.

Чл. 15. В дневна форма на обучение се обучават ученици от I до XII клас, организирани в паралелки и групи в учебни часове от 8,00 до 14,35 часа в учебните дни.

Полуинтернатните групи имат занимания най-късно до 16,40 ч.

Чл. 16. В самостоятелна форма може да се обучават:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО;
3. ученици с изявени дарби;
4. лица, навършили 16 години.

(2) Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл. 49, ал. 2, т. 1 от ЗПУО

(3) Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(4) При самостоятелна форма на обучение се прилага училищният учебен план за дневна форма.

(5) Учениците по ал. 1, т. 2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение по чл. 106 от ЗПУО, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

(6) Самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 1, т. 2 се организира след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието.

Чл. 17. Реда за приемане и обучение на ученици в СФО се регламентира в отделен Правилник.

Чл. 18. Ученици, които следва да се обучават в самостоятелна форма на обучение, подават писмено заявление до директора на училището не по-късно от 05.09.

Чл. 19. Изпитите се организират в 3 сесии – през м. януари/февруари, през м. април за 12 клас, м. юни и от 1 до 10 септември.

Раздел II

Организационни форми

Чл. 20. Училищното обучение се организира в последователни класове.

Чл. 21. /1/. В зависимост от броя на приетите ученици класовете се разделят на паралелки.

/2/. Разпределението на учениците по паралелки се извършва от директора на училището.

/3/. В началото на учебната година директорът назначава със заповед класните ръководители на всички паралелки.

/4/. Класният ръководител организира и провежда часа на класа.

Раздел III

Учебно време

Чл. 22. Учебната година започва на 15 септември и е с продължителност 12 месеца.

Чл. 23. Учебният ден включва учебни часове и почивки между тях.

Организацията на учебния ден е полудневна за IX-XII клас и целодневна за I-VIII клас.

Чл. 24. /1/. Продължителността на учебните часове и почивките между тях се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

/2/. Почивките между учебните часове са 10 минути, а след първия учебен час - 20 минути.

Раздел IV

Форми за проверка и оценка

Чл. 25. (1) Оценяването се извършва на основание чл.117 от ЗПУО и е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация.

(2) Основните цели на оценяването са:

1. диагностика на индивидуалните постижения и на напредъка на ученика и определяне на потребностите му от учене и на областите, в които има нужда от подкрепа;

2. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

(3) Оценяване се извършва:

1. в процеса на обучение;

2. в края на клас или на етап от степен на образование;

3. при завършване на степен на образование.

Чл. 26. Текущите изпитвания се осъществяват от учителите системно през първия и втория учебен срок чрез избрани от тях форми за проверка и оценка. Всички поставени оценки се мотивират пред учениците и се вписват в ученическите книжки от съответните преподаватели в деня на изпитването.

Чл. 27. (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки и брой точки, въз основа на които се формират срочни или годишни оценки.

(3) Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка, с държавния образователен стандарт за профилираната подготовка и/или с държавния образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия и/или с учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

(4) За учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, заложиени в нея.

(6) Изпитите са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката;
4. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
5. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка, с държавния образователен стандарт за профилираната подготовка за определен етап от степента на образование и/или с държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия;
6. държавни зрелостни.

Чл. 28 (1) В зависимост от оценяващия оценяването може да е:

1. вътрешно – когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. външно – когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(2) В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:

1. национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно – обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище;
4. групово – обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
5. индивидуално – за отделен ученик.

(3) В края на IV, VII и X клас се провежда национално външно оценяване за установяване степента на постигане на компетентностите за съответния етап, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

(4) Форматът на националното външно оценяване по ал. 3, учебните предмети, по които то се извършва, както и условията и редът за организацията и провеждането му се определят с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 29 (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател.

(2) Оценките, които може да се поставят, са „отличен (6)“, „много добър (5)“, „добър (4)“, „среден (3)“, „слаб (2)“.

(3) В случаите когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя при условията на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(4) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 2.

(5) Оценките от националното външно оценяване в края на VII и в края на X клас, както и от държавните зрелостни изпити и от държавния изпит за придобиване на професионална квалификация може да се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценките по ал. 2.

(6) На учениците от I до III клас включително не се поставят количествени оценки.

(7) На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествено показател, който може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.

(8) Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

Чл. 30. /1/. Изпитите се провеждат от:

/1/. Училищната комисия по организиране на изпита и училищната комисия по оценяването, назначена със заповед на директора.

/2/. Оценките от изпитите се вписват в изпитните протоколи от изпитната комисия и в личния картон на ученика от класния ръководител.

/3/. Класният ръководител внася в ученическия бележник резултатите от текущия контрол веднъж месечно, ако учителите по съответните предмети са пропуснали да го направят.

Раздел V

Завършване на клас, етап и степен на образование

Чл. 31 (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко „среден (3)“ по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

(3) Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 32. (1) Ученик, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

(3) В случай, че ученикът има повече от пет слаби оценки по учебните дисциплини заложи в учебния план повтаря класа.

Чл. 33. (1) Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложи в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална или самостоятелна форма и възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

(2) За учениците по ал. 1, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната

ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл. 34. Ученик от XII клас, който има годишна оценка „слаб (2)“ по един или по няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 35. (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа.

(2) За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

(3) В случаите по ал. 2, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка „слаб (2)“, през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.

Чл. 36. Ученик, който е в самостоятелна или задочна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети или модули, по които има оценка „слаб (2)“.

Чл. 37. (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас.

(2) Извън случаите по ал. 1 завършено обучение в определен клас се удостоверява с ученическа книжка.

Чл. 38. (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 39. (1) Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците, които на основание чл. 120, ал. 7, от ЗПУО са завършили обучението си в VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас и на професионално обучение.

Чл. 40. (1) Учениците, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците, които на основание чл. 120, ал. 7 от ЗПУО са завършили обучението си в X клас, получават удостоверение за завършен X клас, което им дава право да продължат обучението си в XI клас и на професионално обучение.

(3) Учениците по ал. 1 и 2, които се обучават и за придобиване на професионална квалификация, освен документа по ал. 1 и 2 получават и съответните документи,

издадени при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 41. (1) Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

(2) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен зрелостен изпит по профилиращ учебен предмет.

(3) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява професионална подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията.

Чл. 42. (1) Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

(2) Зрелостниците по чл. 132, ал. 3от ЗПУО освен диплома за средно образование получават и свидетелство за професионална квалификация. При условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение те получават и свидетелство за правоспособност за професиите, за които се изисква такава.

(3) По свое желание лицето може да получи европейско приложение към свидетелството за професионална квалификация и/или приложение към дипломата за средно образование на чужд език – английски, френски или немски.

Чл. 43. (1) Задължителният държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература се полага върху учебно съдържание, изучавано в задължителните учебни часове във втория гимназиален етап на средно образование.

(2) Вторият задължителен държавен зрелостен изпит по чл. 132, ал. 2от ЗПУО се полага по учебен предмет, избран от ученика измежду учебните предмети Чужд език – английски, френски, немски, италиански, испански или руски, Математика, Информатика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика, Предприемачество, Музика, Изобразително изкуство и Философия, ако ученикът го е изучавал в избираемите учебни часове като профилиращ учебен предмет във втория гимназиален етап на средно образование. Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет.

(3) Държавният изпит за придобиване на професионална квалификация по чл. 132, ал. 3от ЗПУО се полага при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 44. (1) По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети Български език и литература, Чужд език – английски, френски, немски,

италиански, испански или руски, Математика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика и Философия.

(2) В случай че избраният учебен предмет по ал. 1 е изучаван от ученика като профилиращ, държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет, изучавано в избираемите учебни часове във втория гимназиален етап на средно образование.

(3) В случай че избраният учебен предмет по ал. 1 не е изучаван от ученика като профилиращ, държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание, изучавано в задължителните учебни часове в средната степен на образование.

(4) Зрелостникът може да положи допълнителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература само ако е изучавал учебния предмет като профилиращ. Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет.

(5) Освен случаите по ал. 4 допълнителен държавен зрелостен изпит не може да се полага по учебен предмет, по който зрелостникът е положил задължителен държавен зрелостен изпит.

(6) Допълнителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Чужд език може да се положи и по чужд език, различен от посочените в ал. 1, ако съгласно училищния учебен план ученикът е изучавал съответния чужд език в първия гимназиален етап на средно образование и като профилиращ учебен предмет във втория гимназиален етап на средно образование.

Чл. 45. (1) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои от изпитите по чл. 132, ал. 2 от ЗПУО или някои от изпитите по чл. 132, ал. 3, от ЗПУО по свое желание получава удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование, което дава право на професионално обучение. Удостоверението за завършен втори гимназиален етап не дава право за продължаване на образованието.

(2) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно задължителните държавни зрелостни изпити, съответно държавния изпит за придобиване на професионална квалификация. В тези случаи в дипломата за средно образование се вписват само успешно положените допълнителни държавни зрелостни изпити.

(3) Зрелостниците по ал. 1 може да се явяват на държавни зрелостни изпити и на държавния изпит за придобиване на квалификация по професия без ограничение на възраст и на брой изпитни сесии при спазване на юридическите актове, действащи към момента на явяването.

(4) Зрелостниците по ал. 1 полагат само задължителния държавен зрелостен изпит или държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, който не са положили успешно. При всяко следващо явяване на държавен зрелостен изпит по профилиращ предмет зрелостникът може да сменя избора си на учебен предмет при условията на чл. 134, ал. 2.

(5) Зрелостник, положил успешно само държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, получава свидетелство за професионална квалификация.

При условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение може да получи и свидетелство за правоспособност.

Чл. 46. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Участници в училищното обучение

Раздел I

Учители и възпитатели

Чл. 47/1/. Учителите, директорите, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти..

(2) Педагогически специалисти са и възпитателите, психолозите, педагогическите съветници, логопедите, корепетиторите, хореографите и треньорите по вид спорт.

(3) Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции: свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците ;

Чл. 48 /1/ Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

/2/ Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти

/3/ Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност

/4/Учителска или възпитателска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация

Чл. 49.Учителите работят по трудово правоотношение с Средно училище

”В.Воденичарски”,като техен работодател е директора.Трудовите договори на учителите се сключват по реда на КТ. Съгласно чл.126 от КТ са регламентирани основните права и задължения на работещите.

Съгласно чл.219 от ЗПУО педагогическите специалисти имат следните права:

- (1)1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
3. да участват във формирането на политиките на училището;
5. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
6. да повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на децата и учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
2. да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
3. да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

(3) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

(4) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти, заместник-директорите без норма преподавателска работа и главният счетоводител от държавните и общинските детски градини и училища и от центровете за подкрепа за личностно развитие имат право на представително облекло за всяка календарна година при условия и по ред, определени с наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите. Средствата за представителното облекло се осигуряват от бюджета на съответната институция.

(5) Педагогическите специалисти, които работят в малко населено място извън местоживеенето си, имат право на възстановяване на извършените от тях разходи за транспорт от местоживеенето им до местоработата и обратно или за наем по месторабота при условия и по ред, определени в наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите.

(6) При прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в Средно училище "В.Воденичарски" се изплаща по-голям размер на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда – в размер на 10 брутни работни заплати.

Чл.50. Освен в случаите, определени в ЗПУО, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на деца и ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на децата и учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване на нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на КТ.

Чл. 51 Учител, който е и класен ръководител, има следните допълнителни задължения:

1. да следи за успеха и развитието на учениците от съответната паралелка в образователно-възпитателния процес, за спазването на училищната дисциплина, както и за уменията им за общуване с учениците и учителите и интегрирането им в училищната среда, като периодично и своевременно информира родителите;
2. да анализира и оценява рисковите фактори върху учениците от паралелката и да предприема превантивни мерки за справяне с тях;
3. да контролира посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката;
4. ежеседмично чрез бележника да уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на наказание или други мерки по този правилник;
5. да консултира родителите за възможностите и формите за допълнителна работа с ученика с оглед максимално развитие на заложените му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага;
6. в края на всяка учебна година и при преместване да изготвя характеристика за всеки ученик от паралелката, в която прави преценка за развитието на ученика в образователно-възпитателния процес и за спазването на училищната дисциплина. В характеристиката се посочват както положителните, така и отрицателните страни в развитието на ученика. Характеристиката се предоставя на родителя срещу подпис;
7. да организира и да провежда родителски срещи;
8. периодично да организира индивидуални срещи с учениците от паралелката, да организира и провежда часа на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;
9. да участва в процедурите за налагане на наказания и мерки по отношение на учениците от паралелката в случаите и по реда, предвидени в този правилник;
10. да осъществява връзка с учителите, които преподават на паралелката, и периодично да се информира за успеха и развитието на учениците от паралелката по съответния учебен предмет, за спазване на училищната дисциплина, за уменията им за общуване и интегриране в училищната среда;
11. да осъществява постоянна връзка с останалите класни ръководители с оглед усъвършенстване и намиране на нови форми за общуване с учениците и родителите;
12. да осъществява връзка и да подпомага специалистите, които работят с ученици от паралелката;
13. да води редовно и да съхранява учебната документация за паралелката.

Чл. 52. /1/. Учителят не може да нарушава правата на ученика, да унижава личното му достойнство, да прилага форми на физическо и психическо насилие върху него.

/2/. Учителят не допуска в работата си пряка и непряка дискриминация, основана на пол, народност, етническа принадлежност и религия.

- /3/. Учителят няма право да възпрепятства или ограничава участието на ученика в учебен час или в извънурочни и извънучилищни дейности освен в случаите, предвидени с този правилник, както и да му възлага извършването на лични услуги.
- /4/. Учителят няма право да ползва мобилен телефон по време на учебен час.
- /5/. Учителят няма право да предоставя образователни услуги срещу заплащане при наличие на конфликт на интереси.
- /6/. Учителят няма право да обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделните ученици.

Раздел II

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.53.ал.1.Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.

(2) Учителските и възпитателските длъжности са:

1. учител, учител в ГЦОУД;
2. старши учител, старши учител в ГЦОУД;
3. главен учител, главен учител в ГЦОУД.

(3) Разпоредбата на ал. 2 се прилага и при кариерното развитие на ресурсните и болничните учители.

(4) Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите и възпитателите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение.

(5) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

(6) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

(7) Условието и редът за заемане на учителските длъжности по ал. 2 и за придобиване на степените по ал. 4, както и за по-бързото кариерно развитие на педагогическите специалисти се определят с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл.54 . (1) Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на детската градина, училището или центъра за подкрепа за личностно развитие, а за директорите – и на управленската им компетентност.

(2) Атестирането на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет, като в нейния състав задължително се включват:

1. представители на работодателя, на финансиращия орган в случаите, когато той е различен от работодателя, на педагогическия съвет, на регионалното управление на образованието, както и родител от обществения съвет – при атестиране на директорите;

2. представители на работодателя, на регионалното управление на образованието и на педагогическия съвет – при атестиране на учителите и другите педагогически специалисти.

(3) В състава на комисията може да се включват и други членове, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Редът за назначаване на комисията по ал. 2, скалата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(5) Оценката от атестирането освен за кариерното развитие може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестирания педагогически специалист.

(6) При получена най-ниска оценка от атестирането работодателят заедно с атестационната комисия:

1. правят анализ на причините, довели до ниската оценка;

2. изработват план за методическо и организационно подпомагане на получилия ниска оценка учител, директор или друг педагогически специалист;

3. определят наставник или наставници, които да осъществят методическа и организационна подкрепа;

4. представят в регионалното управление на образованието в едномесечен срок от провеждането на атестирането документите по т. 1, 2 и 3 за осигуряване на методическа подкрепа.

(7) В случаите по ал. 6 повторно атестиране на лицето се извършва една година след предприемане на мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

(8) Ако при атестирането по ал. 7 отново е получена най-ниска оценка, лицето се освобождава от длъжност при условията на чл. 328, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

(9) При получена оценка от атестирането с една степен по-висока от най-ниската се прилагат мерките по ал. 6 т. 1, 2 и 3

Поощряване и награждаване на педагогическите специалисти

Чл.55 . (1) Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в училищното образование.

(2) Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на директора.

РАЗДЕЛ III

РОДИТЕЛИ

Чл.56. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 57. Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да се запознаят с училищния учебен план;
4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. да избират и да бъдат избирани в общественния съвет на училището;
7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 58. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на детето в задължителното предучилищно образование и на ученика в училище, като уведомяват своевременно детската градина или училището в случаите на отсъствие на ученика;
2. да запишат при условията на чл. 12 от ЗПУО детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да участват в родителските срещи;
7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

Раздел IV УЧЕНИЦИ

Основни права и задължения

Чл. 59. (1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират профила и професията;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;

5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
  6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
  7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
  8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
  9. да участват в проектни дейности;
  10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
  11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
  12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
  13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.
- (1) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.
- (2) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 60. (1) Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
  2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
  3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
  4. да носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
  5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
  6. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
  7. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
  8. да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка и бележника за кореспонденция;
  9. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
  10. да спазват правилника за дейността на институцията;
  11. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
  12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.
- (2) Правилникът за дейността на институцията може да предвиди и други права и задължения за децата и учениците, доколкото те не противоречат на този закон.

Чл. 61. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна, вечерна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;

3. се обучава в самостоятелна, индивидуална, дистанционна или заочна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Чл. 62. /1/. Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини:

1. при представяне на медицинска бележка придружена от копие от амбулаторен лист от прегледа или документ от клуб, в който членува;

2. до 3 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на писмена молба, внесена лично от родителя;

3. до 7 дни в една учебна година с разрешение на Педагогическия съвет в училището въз основа на писмена молба, внесена лично от родителя.

/2/. Уведомителното писмо следва да се получи поне 48 часа преди отсъствието.

/3/. При непредвидени отсъствия е наложително да бъде уведомен класният ръководител или директорът по телефона още в първия ден на отсъствието, а след това да се представи писменият мотив за отсъствието.

/4/. Медицинските бележки, подписани от родителя и придружени от амбулаторен лист, се представят на медицинското лице в деня на връщането в училище на учениците.

/5/. Ученикът няма право да бъде в училищната сграда в периода на боледуване. С присъствието си дори в един учебен час ученикът прекратява валидността на бележката.

/6/. За ученик, чиито отсъствия надхвърлят 25% от общия брой часове по съответния учебен предмет, директорът на училището по предложение на ПС определя условията и реда за полагане на изпит за оформяне на срочна оценка. Всички предложения се обсъждат предварително на класен съвет, в който участва и отговорникът на класа с право на участие на родител.

Чл. 63. /1/. Учениците могат да бъдат освободени по здравословни причини от изучаване на предмета физическо възпитание и спорт за учебен срок или година чрез протокол на Лекарска консултативна комисия /ЛКК/ по профила на заболяването или експертно решение на Районна експертна лекарска консултативна комисия /РЕЛКК/, която има предназначение да определя инвалидността на деца до 16 години, ако ученикът е освидетелстван вече от РЕЛКК по друг повод.

/2/. Освободените ученици прекарват часа във физкултурния салон, освен ако това не е противоположно за здравословното им състояние.

/3/. За учениците, чиито заболявания не позволяват престой във физкултурния салон, директорът със заповед определя мястото, където ще прекарват часовете и писмено уведомява родителите.

Чл. 64. Ученикът е длъжен да бъде точен и да спазва следните правила за вътрешен ред:

1. Учениците влизат през централния вход на училището 7,30 до 7,50 часа.

2. Забранява се движението по коридорите по време на час.

3. Самоволното напускане на учебната сграда по време на учебните часове е забранено.

Чл. 65. /1/. Отсъствие на ученик от час без уважителни причини е неизвинено отсъствие.

/2/. Закъснения до 15 минути за три учебни часа се счита за един учебен час неизвинено отсъствие.

/3/. Извинения на допуснати къснения за час се правят само по преценка на директора в деня на къснението.

Чл. 66. /1/. За неизпълнение на задълженията, определени в този закон, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. забележка;
2. преместване в друга паралелка в същото училище;
3. предупреждение за преместване в друго училище;
4. преместване в друго училище;
5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час.

(3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.

(5) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

Чл. 67. (1) Санкцията "преместване в друга паралелка в същото училище" не се прилага, когато това налага промяна на профила, професията или специалността

(2) Санкцията "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(3) Мерките по чл. 199, ал. 2 и 3 от ЗПУО, както и санкциите "предупреждение за преместване в друго училище" и "преместване в друго училище" не се налагат на учениците в класовете от началния етап.

(4) Санкциите "преместване в друго училище" и "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" се налагат за тежки или системни нарушения.

(5) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 68. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО. Мерките по чл. 199, ал. 2 и 3 от ЗПУО се налагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат

Чл. 69. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО. Мерките по чл. 199, ал. 2 и 3 от ЗПУО се налагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 70. (1) Санкциите са срочни.

(2) Сроктът на санкциите е до края на учебната година.

(3) Когато санкциите "преместване в друга паралелка в същото училище", "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" и

"преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 71. (1) Санкциите "забележка" и "преместване в друга паралелка в същото училище" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(2) Мярката по чл. 199, ал. 3 от ЗПУО се налага със заповед на директора.

Чл. 72. (1) За откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3 – 5 от ЗПУО – и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

(3) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник.

(4) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(5) Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 199 от ЗПУО се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 73. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по чл. 203 от ЗПУО.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция "преместване в друго училище" – и на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред пред органите по чл. 259, ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5 от ЗПУО.

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административно-процесуалния кодекс.

Чл. 74. (1) Наложеният санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон и в бележника за кореспонденция на ученика.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция "преместване в друго училище", продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" или "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение", за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" или "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение", за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(4) При налагане на мярката по чл. 199, ал. 2 от ЗПУО ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. При изпълнението на

мярката училището създава условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.

Чл. 75. (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика след заличаване на санкциите "преместване в друга паралелка в същото училище" и "преместване в друго училище" той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.

(3) Зачичаването се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон на ученика.

Чл.76. Освен налагането на наказание по чл.66 ал. 1 от Правилника на Средното училище, ученикът може да бъде насочен към консултации и педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, допълнително обучение в извънучебно време, включително в периода на ваканциите, участие в извънкласни и извънучилищни дейности, професионално ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения и на отпадане от училище.

/2/. Наказанията по чл.66 ал.1., т.1 от Правилника на Средното училище се налагат със заповед на директора по предложение на класния ръководител, а наказанията по т. 3- 5 със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

/3/. При три забележки за лоша дисциплина, регистрирани в дневника на класа, класният ръководител внася предложение за наказание на провинилия се ученик. Предложението се предхожда от класен съвет.

/4/. Наказанията по чл.66 ал.1, т. 4 и 5. се налагат като крайна мярка при тежки нарушения. ПС обсъжда доклада на класния ръководител за извършеното нарушение и изслушва ученика или определен от него учител или друг ученик. ПС взема решение след заседание на УКБПП. На заседание на ПС може да присъства родителят или настойникът на ученика. Най-тежки нарушения на реда в училище са проявите, които заплашват здравето и живота на членовете на училищната общност като:

- тютюнопушене и употреба на алкохол и наркотици;
- изнудване и унижаване достойнството на съученици, в това число унижаване на личното достойнство на съученици и упражняване на физическо или психическо насилие върху тях, свързано с религиозни, етнически и полови различия;
- насилие;
- телефонен тероризъм;

/5/. Наказанието по чл.66 ал.1, т.3,4 и 5 влиза в сила от началото на следващата учебна година, в случай че е наложено до 30 учебни дни преди края на учебните занятия.

/6/. Наказанието по чл.66 ал.1. т.4. може да се наложи на ученик за допуснати не повече от 30 неизвинени отсъствия за учебната година, с изключение на ученик от последния гимназиален клас в дневна форма на обучение.

/7/. Наложените наказания и мерки се отразяват в ученическата книжка, в личния картон, в дневника и в характеристиката на ученика.

/8/. Ученик, наказан по чл.66 ал.1. т.4., продължава обучението си в друго училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на РУО. След заличаване на наказанието ученикът може да продължи образованието си в училището, в което е преместен.

/9/ Когато ученик е отстранен от час, учителят отбелязва неизвинено отсъствие. Ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на

отстраняването си. Училището създава условия за възпитателна работа с учениците при изпълнението на мярката.

/10/. Наказанията за допуснати неизвинени отсъствия се налагат, както следва:

- “забележка” – за 10 неизвинени отсъствия;
- “предупреждение за преместване в друго училище” – при 20 неизвинени отсъствия;
- “преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение” – за учениците, навършили 16 години, при 30 неизвинени отсъствия.
- “преместване в друго училище до края на учебната година” при 30 неизвинени отсъствия – за ученици под 16 години.

/11/ Допустимият брой извинени отсъствия за всеки срок на учебната година да не надвишава 100 бр. При надвишаване на броя извинени отсъствия, ученикът полага изпити по предметите, изучавани в заложения учебен план за съответния клас.

Раздел IV

Ученическо самоуправление

Чл. 77. Съгласно чл.171, ал.2 от ЗПУО, учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и на ниво училище.

Ученическият съвет е израз на правото на представителност на учениците. Директорът на училището организира и консултира учениците при формирането на ученическото самоуправление.

/1/. Ученическият съвет организира своята дейност въз основа на приетия от членовете му правилник и на решенията им. Правилникът не трябва да противоречи на ЗПУО както и на другите подзаконовни нормативни документи.

/2/. Всяка паралелка от V до XII клас трябва да определи броя на учениците, които ще участват в ученическия съвет, и да си избере председател.

/3/. Председателят е този, който представлява ученическото самоуправление пред Директора на училището, педагогическия съвет и други органи.

/4/. Ученическият съвет определя структурата и ръководството си, както и своите представители в работата на ПС и УС.

/5/ Ученическият съвет може да комуникира с:

- директора на училището;
- заместник-директора;
- Педагогическият съвет;
- Училищно настоятелство;
- Общественият съвет;
- класни ръководители
- учители

/6/ ученическият съвет се събира веднъж седмично под ръководството на учител, определен със заповед на директора.

ГЛАВА ПЕТА

РАЗДЕЛ I

Училищна дисциплина и колективен живот

Добрата и успешна дейност на училищната общност се основава на взаимно доверие, уважение и толерантност между всичките ѝ членове – учители, ученици, родители, административен и помощен персонал. Взаимното уважение предполага коректно поведение и необходимо коригиране във взаимоотношенията възрастни– подрастващи и между подрастващите. Светското образование не допуска налагането на идеологически и религиозни доктрини на учениците, както и дискриминация на основата на пол, народност, етническа принадлежност и религия. Лицата, съзнателно подпомогнали извършването на актове на дискриминация, носят отговорност по силата на Закона за защита срещу дискриминацията.

Вербалното насилие, рушенето на МБ, повреждането на лично и обществено имущество, обидите, кражбите или опитите за кражби, физическото насилие, рекетът в училището или в района на училището представляват поведение, което според неговата сериозност е предмет на дисциплинарни санкции или уведомяване на съдебните органи.

Правилата за вътрешноучилищния ред имат за цел да осигурят успех на училищната дейност чрез реализиране на личните права на всеки: физическа неприкосновеност, свобода на убежденията и изразяването, защита на личната собственост, уважение към труда и материалните блага, непрекъснато лично развитие и усъвършенстване.

Тези правила за добро поведение са валидни в училище и извън него и тяхното спазване допринася за доброто име на училището.

Всеки е длъжен да опазва училищното имущество и учебните материали:

1. При констатиране на лоша хигиена класната стая се почиства от целия клас след учебния час под ръководството на съответния учител, а при невъзможност почистването става в края на седмицата под ръководството на класния ръководител.
2. Всяка умишлена повреда води до поемане на разходите за възстановяване или ремонт от виновното лице и неговите родители.
3. При биене на учителския звънец учениците трябва да са в класните стаи и да са готови за час.
4. В компютърните кабинети се влиза при биенето на учителския звънец под ръководството на преподавателя. Времето до началото на часа учениците прекарват в класните стаи.
5. Отварянето на прозорците по време на междучасие е забранено. Проветряването става в началото на часа в присъствието на учител.
6. Вратите на класните стаи се затварят само по време на час за учениците от 5 до 12. клас.
7. В началото на учебната година всеки клас приема правила за поведение в класната стая и за опазване на училищното имущество.

Чл. 78. Външен вид

/1/. Членовете на училищната общност трябва да идват на училище чисти и спретнати.

Униформа не се изисква.

/2/. Носенето на дискретни знаци и бижута, определящи личната привързаност към някаква религия и идея, е допустимо в училище. Но показните знаци, които сами по себе си представляват расистки или дискриминационни символи, са забранени.

/3/. Недопустимо е явяването в училище с провокиращо облекло и прически.

Неспазването на това изискване се санкционира съгласно училищния правилник.

/4/. По смисъла на този правилник облеклото отговаря на следните минимални изисквания:

- полите и роклите не по-къси от коляното;
- блузите и ризите не по-къси от колана на панталона или полата;
- не е допустимо облеклото да разкрива елементи от бельото;
- не е допустимо носенето на къси панталони и джапанки.

/5/. В часовете по физкултура не се допуска присъствие на ученик без задължителното униформено облекло – спортен екип и гуменки.

/6/. Задължение на всеки учител е да сигнализира за неспазване на изискванията за външен вид, утвърдени с този правилник.

РАЗДЕЛ II

Етичен кодекс на училищната общност

Чл.79. Етичният кодекс регламентира правата, задълженията и взаимоотношенията между участниците в образователния процес, взаимоотношенията и етичните норми на цялата училищна общност.

/1/ Етичният кодекс се разработва от комисия, чиито членове са определени на заседания на: Ученическият съвет, педагогическият съвет, настоятелството и Обществения съвет.

/2/ Комисията се утвърждава със заповед на директора на училището.

/3/ Етичният кодекс се предлага от комисията за приемане от ученическият съвет, педагогическият съвет и обществения съвет, след което се утвърждава със заповед на директора на училището.

/4/ Кодексът се поставя на видно място в училището и качва на сайта на СУ.

/5/ Учениците се запознават с етичния кодекс в часа на класа, а родителите на родителска среща

ЗАБРАНА НА ДИСКРИМИНАЦИЯТА В УЧИЛИЩЕ

Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република

Защита при упражняване правото на образование и обучение

// Ръководителят на обучаваща институция предприема ефективни мерки за предотвратяване на всички форми на дискриминация на учебното място от страна на лице от педагогическия или непедагогическия персонал или от учащ се.

// Ръководителят на обучаваща институция, получил оплакване от учащ се, който се смята за подложен на тормоз от лице от педагогическия или непедагогическия персонал или от друг учащ се, е длъжен незабавно да извърши проверка и да предприеме мерки за прекратяване на тормоза, както и за налагане на дисциплинарна отговорност.

// При поискване директора предоставя информация на лицето, което твърди, че са нарушени правата му по този раздел.

(2) Информацията по ал. 1 съдържа основанието за взетото от ръководителя или преподавателя решение, както и други относими данни.

// При неизпълнение на задължението директорът на училището носи отговорност за дискриминация на учебното място от страна на служител в администрацията, преподавател или учащ се.

ГЛАВА ШЕСТА

Безопасност и сигурност

Чл. 80. Училището се охранява от пазач - невъоръжена охрана.

Чл. 81. Здраве

/1/. Посещенията в медицинския кабинет по време на учебните занятия става в изключително спешни случаи. В подобни случаи ученикът се придружава до кабинета от свой съученик, който се връща веднага, щом медицинското лице се заеме с болния. Посещението в медицинския кабинет се регистрира с подпис на медицинското лице в дневник.

/2/. Болен или наранил се ученик не може по своя инициатива да напуска учебната сграда без предварително съгласие на медицинското лице, класния ръководител или дежурния директор и без да е уведомен родител. Всички инциденти, дори най-леките, задължително се съобщават на медицинското лице и на дежурния учител.

/3/. Вземането на медикаменти от учениците по време на учебния процес става само в присъствието на медицинското лице след представяне на съответния официален документ от личния лекар / предписание, рецепта/.

/4/. Отклоняването на ученици от учебен час за профилактични прегледи е забранено. Такива се организират от личния лекар и родителите в удобно за страните време.

Чл. 82. Пожар и евакуация.

/1/. Евакуационните схеми са поставени в коридорите. Всеки е длъжен да се запознае с тях в началото на учебната година и да участва в практическите занятия два пъти годишно.

Чл. 83. Кражби и загуби.

/1/. Родителите трябва да се грижат за това, децата им да не носят в училище ценни вещи и големи суми пари. Училището не носи отговорност за загуби и кражби, включително на пари и ценни вещи.

/2/. Всеки, който намери чужди вещи, трябва незабавно да ги предаде на дежурния учител или класния ръководител.

Чл. 84. Опасни и взривни вещества.

/1/. Внасянето в училище на опасни предмети – огнестрелно оръжие, ножове, аерозоли, кибрит, пиратки или химически вещества /включително медикаменти/, които може да са опасни за здравето и не са свързани с учебната дейност, е забранено.

/2/. Забранено е внасянето и използването от ученици на музикални възпроизвеждащи устройства в училище.

/3/. Използването на мобилни телефони и електронни игри по време на учебен час и други учебно-възпитателни дейности е забранено.

Чл. 85. Комисия по охрана на труда.

Постоянната комисия по охрана на труда има задължението да прави периодично предложения за мерки, гарантиращи сигурността на учениците и за подобряване на хигиената. Тя се отчита за своята дейност два пъти в годината пред ПС.

Чл. 86. Застраховки.

Въпреки че не е задължително, е препоръчително всеки родител да застрахова детето си против злополука. Изборът на застрахователна агенция се прави от родителите.

ГЛАВА СЕДМА ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I Директор

Чл. 87. Орган за управление на училището е директорът.

Чл. 88. Директорът, като орган за управление на училището:

1. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност.
2. Контролира спазването на ДОС.
3. Осигурява безопасни условия за възпитание, обучение и труд.
4. Представява инспекцията пред органи, организации и лица и сключва договори с юридически и физически лица по предмета на дейност в съответствие с предоставените му правомощия.
5. Разпорежда се с бюджетните средства.
6. Сключва и прекратява трудови договори с учителите, възпитателите, служителите и работниците в училището.
7. Обявява свободните места в бюро по труда и в РУО в тридневен срок от овакантяването им.
8. Организира приемането на ученици и обучението им в съответствие с ДОС.
9. Подписва и подпечатва документите за преместване на ученици, за завършване на клас, за степен на образование и съхранява печата на училището с държавния герб.
10. Контролира и отговаря за правилното водене и съхраняване на задължителната документация и съхранява учебната документация.
11. Осигурява условия за здравно-профилактичната дейност в училището.
12. Председателства педагогическия съвет на училището и осигурява изпълнение на решенията му.
13. Предприема мерки за предотвратяване на форми на дискриминация в училището.

Раздел II Педагогически съвет

Чл. 89. ПС на училището като специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси:

1. приема стратегия за развитие на училището, която се актуализира всяка година;
2. Приема правилника за дейността на училището.
3. Приема училищния учебен план.
4. Избира формите на обучение.

5. Обсъжда и взема решения за резултатите от обучението.
6. Определя начина за приемане на учениците в училището при спазване на изискванията на нормативните актове.
7. Приема учебните планове за индивидуална форма на обучение.
8. Прави предложение на директора за награждаване на ученици и за налагане на наказания “ преместване в друго училище до края на учебната година” и “ преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение”.
9. Определя дейностите извън ДОС и приема програмата за осъществяването им.

Чл. 90. /1/. ПС включва в състава си учителите, възпитателите и др. специалисти с педагогически функции.

/2/. В състава на ПС се включва и медицинското лице, което обслужва училището.

Медицинското лице участва в заседание на ПС при обсъждане на въпроси, свързани със здравословното състояние на учениците.

Чл. 91. /1/. ПС се свиква най-малко веднъж в месеца от директора. Извънредно заседание се свиква по писмено искане до директора на най-малко една трета от числения състав.

/2/. Решение се приема с обикновено мнозинство при присъствието на не по-малко от 2/3 от числения му състав.

/3/. Решенията на ПС могат да се отменят от самия съвет с квалифицирано мнозинство (2/3 от гласовете на присъстващите) или от началника на РУО.

/4/. За всяко заседание на ПС се води протокол.

Чл. 92. По инициатива на директора ПС може да заседава извънредно за обсъждане предложения за наказания на ученици.

Раздел III

Училищно настоятелство

Чл.93. /1/ УЧИЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО е независимо и доброволно сдружение – юридическо лице с нестопанска цел, осъществяващо дейността си в съответствие с действащото в страната законодателство.

/2/ Дейността на Настоятелството обединява усилията на родители, учители, общественици, научни и културни дейци, бизнесмени, които са съпричастни към просветното дело и готови да съдействат за развитието на училището.

Чл.94. Целите на Настоятелството са:

т.1 Цялостно да съдейства на училищното ръководство при изпълнение на задачите във връзка с обучението, възпитанието и просперитета на учениците, тяхното оформяне като образовани и

културни граждани;

т.2 Осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището;

т.3 Организиране и осъществяване на сътрудничество с други настоятелства.

Чл. 95. За постигане на целите Настоятелството:

т.1 Подпомага училищното ръководство;

т.2 Подпомага инициативите на учениците и учителите в училището;

т.3 Съдейства за подобряване материално-техническото осигуряване на учебния процес;

т.4 Издирва спонсори за подпомагане на училището, грижи се за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището и само извършва спонсорска дейност;

т.5 Подпомага и съдейства за включване на родители при организирането на свободното време на учениците;

т.6 Предлага мерки за подобряване на дейността на училището;

т.7 Подпомага социално слабите ученици;

Чл. 96. Членуването в настоятелството е доброволно.

РАЗДЕЛ IV

Обществен съвет

Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.

Чл. 97. (1) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на ученици от съответната институция. В състава на обществения съвет на СУ „Васил Воденичарски”, в което се извършва обучение за придобиване на професионална квалификация, се включва и представител на работодателите.

(2) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.

(3) Представителите на работодателите се определят от областния управител по предложение на представителните организации на работодателите.

(4) Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.

(5) Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Чл. 98. (1) Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата участват поне трима представители на ученическото самоуправление.

(3) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училището участва и представител на настоятелството.

(4) В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на институцията, на регионалното управление на образованието, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл. 99. (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

(2) Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 100. (1) Общественият съвет в училището:

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;

2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО;
  3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване и инспектирането на училището;
  4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;
  5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
  6. съгласува училищния учебен план;
  7. участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
  8. съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 от ЗПУО на учебниците и учебните комплекти;
  9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;
  10. дава становище по училищния план-прием по чл. 143, ал. 1 от ЗПУО;
  11. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.
- (2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по чл.99 ал. 1, т. 1 и 6 от Правилника на СУ те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Чл. 101. Условията и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката

ГЛАВА ОСМА

Преходни и заключителни разпоредби

Този правилник се издава на основание чл.263 ал.1,т.2 от преходните и заключителни разпоредби на ЗПУО и е приет на заседание на ПС от 01.09.2016 година и влиза в сила от тогава.

Учениците и щатният персонал имат право да внасят писмени предложения за промени, които се приемат по реда на приемането на правилника.

Директорът има право да издава заповеди и наредби, с които да регламентира неуредени с този правилник въпроси.

СУ „Васил Воденичарски“

3357 с. Хайредин, обл. Враца, ул. „Георги Димитров“ 112, тел. 091662242, 091662285
e-mail: su_hairedin@abv.bg

ЗАПОВЕД

№ ...../..... Г.

**На основание чл.....и Протокол №..... от заседание на ПС, проведено на
..... Г.**

УТВЪРЖДАВАМ

**ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА НА Средно училище „ВАСИЛ
ВОДЕНИЧАРСКИ“
ЗА УЧЕБНАТА 2016/2017 ГОДИНА.**

СВЕТЛАНА НИКОЛОВА

Директор на СУ „Васил Воденичарски“